

Stefano Dal Bjanko

PROBE SLOBODE

IZ KAVEZA

Ima dana kad se osećamo slabo
jer se – kažu – spoljašnji
atmosferski pritisak,
koji gospodari telima, budući nizak,
poistovećuje s nama sve do unutar krvi
delujući svojim blagim efektom smrti.

Ali drugi će vas uveriti
(a ja sam danas među njima)
da sva ta malaksalost, nekih dana,
ne potiče od vazduha ili tela
nego je samo bol
primoranih duša,
samoća mnogih,
praznina loše življena,
manjak ili odsustvo svrhe.

POČECI JA

Ali ako ništa ne postoji pre
nego što dobije ime,
ako bez imena nema postojanja,
ako mu jedan poziv prethodi i stvara ga,
šta će onda biti ja
pre-nego-što-je-bilo-pozvano?

Čorba, zamrznuto jelo,
praznina, ništavilo, apsolut...

Ili samo... samo ništa, u punom
opsegu,
bez dimenzije čekanja...

Ali sada kada čujem da sam
pozvan i znam da jesam
(u nekom beskonačno malom delu jesam),
središnji sam nacrt
u carstvu prve stopljenosti
sa isprekidanim sećanjem
na celo to istinsko izdvajanje
onoga što zbog sažetosti, onoga što greškom,
onoga što smo u istinskom bezumlju
i po smrtonosnoj navici
počeli da zovemo
nazvali ja.

PRIVREMENA SAMOĆA JA

Na svaki tračak svesti
naš svet se rastače
i sve gubi svoju stvarnost:
naša osećanja, naši gestovi,
čovekova dela
i književnost u celini.

Neko ko misli da je ja
povremeno proba
da produži te trenutke,
jer se jedina prava sloboda
samo njima hrani

slična milosrđu, koje plane,
ali je već tako daleko
da se ne može upražnjavati
zbog svesti o trošenju
i zbog manjka energije.

Svet, dakle, u tim trenucima
odlazi iza ja,
koje ne može ništa,
te ja ne odlazi iza sveta.

JEDNOME OD MNOGIH KOJI ĆE ZASTATI

Šta mogu da kažem o sebi, odakle sam,
što bi ti mogao da ispričaš drugima...

Ispričaj im da me više nema,
da sam neko drugi, postao sličan drugima,
da više nemam vremena ni za koga,
da sam izgubio glavu i da sam je vratio na mesto,
i da sam se preobratio u drugi život,
primio zakone jednog boga koji nije ovde
i koji mi zato traži da položim račun.

Da se niko ne brine za mene,
da mi niko ne traži da budem milosrdan,
da mi niko ne traži da lažem više.

NAŠOJ ĆERKI KOJA SE RODILA VELIKA

Tako će otići vetrovitom stazom teturajući
primereno delo nas dvoje,
odrasla sa svojom istinom
od tri četiri sedam dvanaest,
bez ikakve šanse da se više ikada zaustavi
kraj nas, svojih tvoraca
zbog preterane ljubavi ili zbog
nekog ugla loše rekonstruisane
priče.

Otići će nenabijenom stazom
građanske zahvalnosti
teturajući sigurna, zaštićena samo
svojim znakom, sa zametkom
pažnje, s plamenom smrti
koji smo podarili njoj,
a nismo mogli/umeli
da sačuvamo za nas.

MILOST, GLUVILO, PRAZNINA

Ko nema ništa u sebi živi u strahu,
a ko se plaši brani se napadajući.
Tako svet ide i ideš ti
bez misli i udaljavaš se
od onoga što više plaši: od sebe,
te rupe nasilja u sebi
što ostaje zatvorena u samosažaljenjima
te vidi i čuje samo tuđe nasilje:
bez samilosti i razumevanja
ma koliko da je slabosti u drugima,
stalno spremne za činove rata
pretpostavljene zamišljene proširene.
Ti protiv svih i protiv sebe. Dobar dan!

AUTO-PRANJE

Možda bi trebalo da pijemo mnogo.
Možda bi trebalo da dišemo bolje.
Ja ću umreti zbog problema s cirkulacijom.
Ti ćeš umreti zbog srčanih problema.
Sve normalno. Cevovodi i pumpa.

Dakle, hraniti se pametno,
disati s punom svešću,
svaki dan prati kola
onim što nam se nudi, tvarju,
tvarju što oplemenjuje Pneumatike.

Počistiti ono što ničemu ne služi,
biti dojmljen najfinijim namirnicama,
negovati delatno strpljenje,
moliti: tražiti i čekati.

Svaki dan prati kola
bez primisli da već-znamo,
bez primisli da sve-znamo.

Odvajati stvari od značenjâ, biti protiv
onoga o čemu se bolje mislilo,
jer nešto treba da se izgubi u nama
da bi se nova nota začula.

DUGA

Ovde pred prozorom predivna
svaka tri dana javi se duga
što opeva slavu Božju, ali ja
šta ću s tim?

SVETLOST NEBA

Najednom se pokrilo nebo nad Val di Merse
i sada pada kiša, samo procep ističe
isturene zone jesenje šume,
snop svetlosti promiče brzo.

Ništa od onoga što se odvija
ne podstiče na komentar.
Ono što promiče u telu
sledi iste zakone:

disanje, rad crevnih mišića,
žlezda za jedan kesten,
za svaki organ jedna česvina
i jedan i dva i tri
i četiri i pet i šest i sedam.

Ono što se računa jeste nebo
i ona njegova svetlost što nas čini očitim.

Sve je pod svetlošću.

Sve promiče u nama s tom svetlošću unutra.

TEORIJA SNEGA

za A. C.

Sneg silazi beo
na opalnu dubinu pozadine,
teorija ničega-posle-ničega
koja nam krade plavetnilo
dok se naš um povlači
iz svetkovine sveta, postaje sklon
da odjekuje sobom, da odražava u sebi
savršenstvo snega.

I sada napor da ga priklonimo
ničemu-posle-ničega, da proširimo
prostore bola, dakako, bez emocija
uvučemo ih u belilo
gde svaka stvar umire, preobražava se.

PRETHODNI ŽIVOT

za M. i G.

Tamo gde se smokve smenjuju s maslinama,
gde, raštrkani, vinogradi sa smokvama,
gde se bademi, bez senke samilosti,
uzdižu nevini spram svetla i vetra
u polnom žagoru cvrčaka, ovde
u posvemašnjoj moći tvoje sablasti,
u svesnoj zaveri ćutanja
učinio si u jednom vremenu svoj život blistavim
učinio si svoju smrt raskošnom.

(Arkva Petrarka, na drevnoj padini)

VREME U ŽIVOTU

Dođe vreme u životu
kad se prorede prijateljstva
a ona malobrojna se
ili zbog odsustva pravog plana
ili zbog kvarenja običajâ
ili zbog prihvatanja zablude zamute.

Istovremeno poput pasa
postaju banalne i sve nedužnije
smrti starijih:
učiteljâ rođakâ roditeljâ nesvesnih
da postaju hrana mesecu.

S čitavom ovom opakom umerenom slobodom što nas nosi
šta da radimo?

Korak jedan, hrabro, samo još korak.

RAZNI RATOVI

Kroz prozor vidi se galeb
odlučan spram frontova brzih oblaka.
Ali ova ljudska lica
u kupeu protiv čega se
bore ako sav napor
ulaže lokomotiva
što nas sve u polusnu odvozi.
Čitav delatni život zove napolju
kroz drveće na vetru.
Čitava misao tajna je i sanjana
iza svakog lica
putnika stražara ili ratnika.

(S italijanskog preveo **Dejan Ilić**)